

Kunnanhallitus esittää lausuntonaan Vaasan hallinto-oikeudelle seuraavaa:

Taustaa

Jarkko Pahkakangas (valittaja) on tehnyt kunnallisvalituksen Vaasan hallinto-oikeudelle 9.4.2018. Valituksessaan valittaja vaatii kunnanhallituksen päätöksen 5.3.2018 § 36 kumoamista. Lisäksi valittaja pyytää että Vaasan hallinto-oikeus asettaa välittömästi toimenpidekieltoon kunnallisvalituksessa kyseessä olevan ns. Pukkilantien varren alueelle suunnitellun hyötykäyttöaseman suunnittelun ja rakentamisen osalta. Valittaja pyytää päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä erityisesti siitä syystä, että täytäntöönpano aiheuttaisi peruuttamattomia haittoja lähiympäristölle ja sen vaikutuspiiriin ihmisille.

Hyötykäyttöaseman siirtoa on suunniteltu kunnassa pitkään, koska tämän hetkinen paikka sijaitsee Vattuahon teollisuusalueen keskellä, hyötykäyttöasema on ahdas, eikä se ole muotonsa vuoksi laajennettavissa. Hyötykäyttöasema ei tällä hetkellä ole käyttäjien eikä teollisuusalueen yritysten kannalta parhaassa mahdollisessa paikassa. Vattuahon teollisuusalueen keskellä kulkee Kärriitie, jonka varrella hyötykäyttöasema sijaitsee. Kärriitiellä hyötykäyttöasemalle pääsyä jonottavat henkilöautot peräkärryineen aiheuttavat ongelmia varsinkin kuorma-autoliikenteelle, jotka ovat tuomassa tai hakemassa raaka-aineita tai valmiita tuotteita alueen yrityksiltä.

Vuoden 2017 talousarvion investointiosaan varattiin määrärahaa hyötykäyttöaseman uudelleenrakentamiseksi. Investointiin varattiin rahaa 100 000 euroa. Evijärven kunnan hallintosäännön mukaan päätäntävalta yli 75 000 euron hankinnoissa kuuluu kunnanhallitukselle. Hyötykäyttöaseman uudelleenrakentamisaikkoja selvitettiin valtuutettujen keskusteluissa tehtyjen linjausten mukaisesti. Tehtyjen selvitysten perusteella tekninen lautakunta ehdotti kunnanhallitukselle kokouksessaan 27.4.2017 § 37:ssä, että hyötykäyttöasema uudelleenrakennetaan Pukkilantien varteen kunnan omistamalle maa-alueelle.

Samassa päätöksessä tekninen lautakunta ehdotti kyseisen maa-alueen asemakaavamerkinnän muuttamista nykyisestä virkistysalueesta hyötykäyttöaseman toimintaan sopivaksi. Pukkilantien vastakkainen puoli on kaavoitettu teollisuusalueeksi. Hyötykäyttöaseman uudelleenrakennuspaikaksi suunnitellun maa-alueen kohdalla Pukkilantien vastakkaisella puolella sijaitsee Pahkakankaan omistuksessa oleva kuorma-autovarikko. Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 2.5.2017 § 92 jättää asian pöydälle. Pöydällejätö perustui siihen, että yksityisen henkilön toimesta oli esitetty epäily maaperän pilaantumisesta, johtuen alueella aikoinaan varastoiduista sähköpylväistä. Yksityisen henkilön mukaan kunnan uudelleenrakentamassa hyötykäyttöasema kyseiselle maa-alueelle, voi kunnalle tulla pilaantuneen maaperän puhdistamisesta merkittävä lisä- kustannus.

Alueen kaavoitus ja käyttö

Valittajan tekemässä valituksessa viitataan siihen, että kyseessä oleva alue on voimassa olevan kaavan mukaan asunto- ja lähivirkistysaluetta.

Hyötykäyttöaseman uudelleenrakentamisaikkoja selvitettiin valtuutettujen keskusteluissa tehtyjen linjausten mukaisesti. Tehtyjen selvitysten perusteella tekninen lautakunta ehdotti kunnanhallitukselle kokouksessaan 27.4.2017 § 37:ssä, että hyötykäyttöasema uudelleenrakennetaan Pukkilantien varteen kunnan omistamalle maa-alueelle. Samassa päätöksessä tekninen lautakunta ehdotti kyseisen maa-alueen asemakaavamerkinnän muuttamista nykyisestä virkistysalueesta hyötykäyttöaseman toimintaan sopivaksi. Kunnanhallitus päätti 5.6.2017 pykälässä 117, että käynnistetään alueen kokonaisasemakaavan muutos siten, että kortteliin 403 eteläpuolen kaavamerkintä muutetaan VR alueesta hyötykäyttöasemaa palvelevaksi alueeksi. Kortteliin 403 tontin 3 ja uuden hyötykäyttöaseman väliin suojavyöhykkeeksi. Lisäksi päätettiin, että kaavoituksella pyritään kehittämään myös alueen liikunta- ja virkistyskäyttöä.

Hyötykäyttöaseman uudelleenrakennuspaikaksi suunniteltu maa-alue Pukkilantien varrella alkaa pururadan paikoitusalueen rajalta. Pururata itsessään sijaitsee paikoitusalueen eteläpuolella ja suunniteltu hyötykäyttöasema sijaitsee paikoitusalueen luoteispuolella. Kun Pukkilantieltä käännytään pururadan paikoitusalueelle, kääntyisi hyötykäyttöasemalle tuleva ajoreitti paikoitusalueelta luoteeseen päin. Hyötykäyttöaseman uudelleenrakennuspaikalla on tällä hetkellä osin isoa puustoa, suurelta osin villiintynyttä pusikkoa. Kyseisen rakennuspaikan läpi kulkee ainoastaan talviaikainen moottorikelkkojen ajoreitti. Kyseinen rakennuspaikka ei nykyisestä kaavamerkinnästä huolimatta ole yleisesti ulkoilu- tai muutoinkaan virkistyskäytössä, eikä alueen läpi kulje polkua tai muuta vastaavaa reittiä jota voisi käyttää ulkoiluun.

Hyötykäyttöaseman uudelleenrakennuspaikan sekä valituksessa mainitun asuin- alueen lähimpiin Nissinkankaan asemakaava-alueen asuintontteihin on lähimmillään matkaa hieman yli 300 metriä. Väliin jäävä alue on kaavamerkinnältään osittain lähivirkistysaluetta ja osittain M-aluetta, jossa kasvaa havupuuta. Nissinkankaan asemakaavamääräysten mukaan lähivirkistysalueella avohakkuu on kielletty, joten täysin avointa aluetta ei kyseisen asuinalueen ja hyötykäyttöaseman uudelleenrakennuspaikan välille pääse syntymään. Asemakaavatie Nissinkankaan kaava-alueelle kulkee n. 600 metrin päästä hyötykäyttöaseman suunniteltuun uudelleenrakennuspaikkaan nähden.

Uudelleenrakennuspaikkaa määritettäessä lähtökohtana oli jo kunnan omistama maa-alue keskustan läheisyydessä, jolloin se sijaintinsa puolesta palvelee tasapuolisesti kaikkia kuntalaisia. Sijoittamalla hyötykäyttöasema lähelle kuntakeskusta, varmistettaisiin hyötykäyttöaseman mahdollisimman suuri käyttöaste samalla kun kunnan asukkaat asioivat kuntakeskuksessa.

Kunnanhallitus kiinnittää huomiota myös siihen, että Pukkilantiellä sijaitsevan pururadan vastakkainen puoli on jo nyt kaavoitettu teollisuusalueeksi. Tällä kyseisellä maa-alueella sijaitsee valittajan vanhempien omistuksessa oleva kuorma-autovarikko. Hyötykäyttöasemalla varastoidaan pääosin kierrätys- tai polttokelpoista ei mätänevää jätettä, joten hyötykäyttöasema ei aiheuta hajuhaittoja. Lisäksi hyötykäyttöaseman sijainti pururadan lähellä ei tule aiheuttamaan muutostarpeita tai käyttörajoitteita pururadan käytölle.

Lisäksi kunnanhallitus pitää erityisen merkittävänä sitä, että hyötykäyttöaseman toiminnasta vastaavan Ab Ekorosk Oy:n mukaan selvitetystä vaihtoehdoista juuri Pukkilantien vaihtoehto on soveltuvin. Ab Ekorosk Oy on 26.5.2017 päivätyssä kannanotossaan todennut, että uusi hyötykäyttöasema tulisi rakentaa kiinteistölle 52-401-7-351 Pukkilantien varteen. Kannanotossa korostetaan, että mahdollisimman hyvin toimivan aseman kannalta on tärkeää, että sisään- ja ulosajo tapahtuu eri päädyistä, eli sisäänajo tapahtuisi liikunta-alueen pysäköintikentältä, ja ulosajo toisesta päädyistä. Sisään- ja ulosajoväylien mutkat tulevat olla riittävän loivat, jotta raskaan liikenteen kulku on mahdollisimman sujuvaa. Lisäksi yhtiö on korostanut, että uudella hyötykäyttöasemalla tulee olla käytettävissä vesi ja se tulee liittää sähkönjakeluverkkoon. Ekorosk Oy on asiantuntija aseman toimijana ja kunnanhallitus luottaa vahvasti heidän näkemykseensä soveltuvasta hyötykäyttöaseman sijoituspaikasta.

Maaperän tutkimukset ja alueen suunnitteluttaminen

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 2.5.2017 § 92 jättää hyötykäyttöaseman uudelleen rakentamisasian pöydälle, koska kunnanhallitukselle oli esitetty epäily maaperän pilaantumisesta, johtuen alueella aikoinaan varastoiduista sähköpylväistä. Epäilyn mukaan kunnan uudelleenrakentaessa hyötykäyttöasema kyseiselle maa- alueelle, voi kunnalle tulla pilaantuneen maaperän puhdistamisesta merkittävä lisäkustannus.

Maaperän mahdollisesta pilaantumisesta oltiin välittömästi epäilyn ilmettyä yhteydessä Ely-keskuksen geologi/pilaantuneiden maa-alueiden kunnostusvastaavaan. Yhteistyössä selvitetiin, millä keinoilla maaperän pilaantuminen tulee kartoittaa. Tekninen lautakunta käsitteli asiaa uudelleen 30.5.2017 § 41 ja ehdotti kunnanhallitukselle maaperätutkimusten teettämistä alueen

pilaantuneisuuden määrittämiseksi, sekä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta aiheutuvien kustannusten selvittämiseksi.

Kunnanhallituksen päätöksen 5.6.2017 § 117 mukaan tekninen toimi valitsi maaperä- tutkimuksen tekijäksi Aluetaito Oy:n. Aluetaito Oy teki maaperätutkimuksesta 1.7.2017 päivätyn tutkimussuunnitelman, joka hyväksyttiin ELY-keskuksen geologi/pilaantuneiden maa-alueiden kunnostusvastaavalla. Aluetaito Oy:n teki tutkimussuunnitelman mukaisen maaperätutkimuksen. 21.8.2017 päivätyn tutkimusraportin mukaan alueella on arseenin ja kadmiumin pilaamaa maa-ainesta. Ely-keskuksen geologi/pilaantuneiden maa-alueiden kunnostusvastaavalta 5.9.2017 tulleen sähköpostin mukaan samalta alueelta oli otettu myös valittajan toimesta ilman maanomistajan, eli kunnan lupaa maaperänäytteet. Näistä maanäytteistä on Ramboll Finland Oy / Jarno Lappalainen kenttämittauksin analysoinut raskasmetallien pitoisuuden.

Aluetaito Oy:n sekä Ramboll Finland Oy / Jarno Lappalaisen analysoimat maaperänäytteiden raskasmetallipitoisuudet poikkesivat toisistaan. Ramboll Finland Oy / Jarno Lappalaisen analysoimissa näytteissä oli suuremmat haitta-ainepitoisuudet kuin Aluetaito Oy:n analysoimissa näytteissä. Kahden eri tutkimustulosten poikettua toisistaan, Ely-keskuksen geologi/pilaantuneiden maa-alueiden kunnostusvastaavan vaateesta kunnan tuli teettää kyseiseltä maa-alueelta vielä kolmannet, tarkentavat maaperätutkimukset joiden raportti valmistui 4.12.2017. Tarkentavassa maaperätutkimuksen raportissa Aluetaito Oy:n tutkija toteaa johtopäätöksissään mm. seuraavaa: *Tulosten perusteella alueella on osittain kunnostustarve. Pilaantuneeksi arvioidun alueen koko on n. 700 m². Pilaantunutta maata arvioidaan olevan n. 15 cm kerros. Tällöin pilaantuneen maan määrä olisi n. 110 m³, eli n. 150 t. Muilta osin kiinteistöllä ei ole kunnostustarvetta ja pintamaita voidaan käyttää esim. kiinteistölle suunnitella olevaan suojavalliin. Suojavalli olisi osa hyötykäyttöaseman ympäristörakenteita, joihin vähäisesti pilaantuneita maa-aineksia voidaan käyttää.* +

4.12.2017 päivätyn maaperätutkimuksen tulosten perusteella tehdyn arvion mukaan alueella on noin 150 tonnia pilaantunutta maa-ainesta, joka tulee kuljettaa laitokseen, jolla on lupa vastaanottaa pilaantunutta maa-ainesta. Loput paikalla olevasta maa-aineksestä voidaan hyödyntää hyötykäyttöasemaa rakennettaessa. Erään toimijan hinnaston mukaan voimakkaasti pilaantuneen maa-aineksen vastaanottomaksu olisi 30 - 70 "/tonni (alv 0%). Kuljetuksista ja vastaanottomaksuista kertyy kunnalle edellä mainitun vastaanottomaksuhaarukan mukaan 10 000 - korkeintaan 20 000 euroa.

Aiemmissa vaiheissa on todettu, että kyseiselle alueelle on teetettävä joka tapauksessa suunnitelmat kunnostamisesta ja pilaantunut maa-aines tulee poistaa. Kunnalle tulee alueen kunnostussuunnitelman teettämisestä sekä maaperän puhdistamisesta joka tapauksessa kustannuksia, vaikka hyötykäyttöasemaa ei alueelle rakennettaisikaan. Näin ollen on kunnan kannalta kokonaistaloudellisinta suunnitella alue heti hyötykäyttöasemaksi. Myös siten maaperän puhdistus toteutuu Ely:n hyväksymien suunnitelmien mukaisesti. Pilaantuneiden maa-ainesten poiston jälkeen maanrakennustyö voi jatkua hyötykäyttöaseman pohjatöinä.

Teknisessä lautakunnassa (25.5.2018) ja kunnanhallituksessa (11.6.2018) on päätetty suunnitella ja rakentaa hyötykäyttöasema väliaikaiseen paikkaan. Hyötykäyttöasema on tarkoitus sijoittaa väliaikaisessa paikassa siihen saakka kunnes valituksenalaiseen päätökseen hyötykäyttöaseman sijoittamisesta Pukkilantien varteen on saatu lainvoimainen päätös tuomioistuimesta. Väliaikaisratkaisulla estetään peruuttamattomien haittojen syntyminen Pukkilantien varteen suunnitella olevalla hyötykäyttöaseman alueella.

Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä tiedonsaanti

Valittaja huomioi valituksessaan kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet kuntalain 22 §:n mukaisesti. Kyseisessä pykälän mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on

oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Käytännössä kuntalaisilla on monenlaisia mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnan päätöksentekoon. Kuntalaiset voivat jättää kuntalaisaloitteita ja valtuutetut valtuustoaloitteita. Käytännössä toimielinten päätöksistä voi tehdä oikaisuvaatimuksen ja edelleen oikaisuvaatimuksen käsittelystä on mahdollisuus valittaa toimivaltaiseen tuomioistuimeen.

Kuntalaisilla on ollut monia mahdollisuuksia vaikuttaa asian käsittelyyn ja asiasisältöön. Kokousten esityslistat ja pöytäkirjat julkaistaan kunnan verkkosivulla. Hyötykäyttöaseman uudelleenrakennuspaikkaa on käsitelty useassa kokouksessa vuoden 2017 aikana sekä kunnallisvalituksen jättämisen jälkeen vuoden 2018 aikana. Lisäksi paikallisessa mediassa hyötykäyttöaseman uudelleensijoittamista on käsitelty laajasti. Vaikuttamismahdollisuus on ollut asian käsittelyn eri vaiheissa seuraavasti:

1. teknisen lautakunnan kokous 27.4.2017 § 37
2. kunnanhallituksen kokous 2.5.2017 § 92
3. teknisen lautakunnan kokous 30.5.2017 § 41
4. kunnanhallituksen kokous 5.6.2017 § 117
5. teknisen lautakunnan kokous 25.5.2018 § 45
6. kunnanhallituksen kokous 11.6.2018 § 98

Hyötykäyttöaseman uudelleen sijoittamiseen liittyen valittaja on käyttänyt vaikutusmahdollisuuksiaan tekemällä valtuustoaloitteen (18.12.2017), oikaisuvaatimuksen (8.2.2018), sekä kunnallisvalituksen (9.4.2018).

Hyötykäyttöaseman uudelleenrakentamisesta Pukkilantien varrelle on valittaja tehnyt 18.12.2017 päivätyn valtuustoaloitteen, jossa valittajan lisäksi oli neljä muuta allekirjoittajaa. Aloitteessa tuotiin esille Pukkilantien epäedullisuus uudelle hyötykäyttöasemalle. Kunnanhallitus käsiteli valtuustoaloitteen kokouksessaan 22.1.2018 § 13 ja totesi, ettei valtuustoaloite anna aihetta jatkotoimenpiteisiin. Kunnanhallituksen kokouksen 22.1.2018 pykälässä 14 käsiteltiin hyötykäyttöaseman rakentamista maaperätutkimusten tulosten perusteella. Kunnanhallitus päätti käynnistää hyötykäyttöaseman suunnittelun Pukkilantien varteen. Lausunnon kohdassa maaperätutkimukset ja alueen suunnittelutus todetuilla perusteilla kunnanhallitus totesi Pukkilantien varren vaihtoehdon kunnalle kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi.

Valittaja jätti oikaisuvaatimuksen kunnanhallituksen 22.1.2018 kokouksen pykälästä 13 ja 14. Kunnanhallitus hylkäsi oikaisuvaatimuksen kokouksessaan 5.3.2018 § 36. Oikaisuvaatimuksen hylkäämisen perusteluina oli, ettei oikaisuvaatimuksessa ole esitetty laillisuusvirhettä, päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä, kunnanhallitus ei ole käyttänyt harkintavaltansa väärin eikä kunnanhallitus ole ylittänyt toimivaltaansa.

Tämän jälkeen valittaja jätti 9.4.2018 kunnallisvalituksen Vaasan hallinto-oikeudelle, johon tässä annetaan kunnanhallituksen lausunto.

Valittaja viittaa valituksessaan siihen, että kunnanhallitus ei ole huomioinut hallintolain 41 § vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta.

Hyötykäyttöaseman sijoituspaikan lähinaapureina ei ole asuinkiinteistöjä. Nissinkankaan asuinalue sijaitsee vähintään 300 metrin päässä. Näin ollen asiassa on katsottu kunnalliseen päätöksentekoon liittyvien tavallisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien (oikaisuvaatimus, valitus sekä aloitteet) riittävän. Asia on ollut esillä paljon myös mediassa, joten kuntalaisilla on ollut mahdollista seurata asian etenemistä.

Nykyisen hyötykäyttöaseman paikan sijoittamisessa noudatettiin tavallista osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. On huomattava, että myös nykyinen hyötykäyttöasema sijaitsee Nykälänahon asuinalueen läheisyydessä, suunnilleen samalla etäisyydellä kuin suunniteltu asema Nissinkankaan asuinalueesta. Nykyisellä hyötykäyttöasemalla sijainnista ei ole ollut haittaa asutukselle, eikä siitä ole tullut läheisen asuinalueen asukkailta valituksia. Hyötykäyttöaseman sijainnin vaikutus ei koske hallintolain tarkoittamaa yksittäistä asianosaista tai ryhmää, joita tulisi hallintolain mukaan kuulla. Kuntalain mukaiset vaikuttamisedellytykset ovat kunnanhallituksen näkemyksen mukaan riittävät.

Alueen kaavoitusta on päätetty muuttaa palvelemaan hyötykäyttöasemaa sekä liikunta- ja virkistysaluetta. Kaavoitusprosessissa on kuntalaisilla ja muilla toimijoilla normaalit lainmukaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Tällöin myös naapurustolla ja lähialueen toimijoilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kaavaan.

Valittaja viittaa tiedonsaantiin liittyen kuntalain 29 pykälään, jonka mukaan ~~kunnan on huolehdittava, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa~~

Evijärven kunnan hallintosäännön 96 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai velvollisuus viimeistään 4 päivää ennen kokousta. Kokouskutsu lähetetään kunnanhallituksen jäsenille ja varajäsenille sähköisesti sähköpostiosoitteisiin. Hallintosäännön 98 § mukaan esityslista julkaistaan kunnan internetsivuilla ja esityslistan liitteitä julkaistaan harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit. Käytäntö on, että esityslista on saatavilla kunnan verkkosivulla samaan aikaan kun se lähetetään kokouskutsuna jäsenille ja muille läsnäolo-oikeutetuille.

Valittajan viittaamaan 5.3.2018 kokoukseen esityslista on lähtenyt ajallaan kunnan hallintosäännön mukaisesti ja julkaistu kunnan verkkosivulla. Hallintosäännössä ei määritellä liitteiden lähettämistä. Yleinen käytäntö on, että liitteet ja oheismateriaalit toimitetaan hallitukselle esityslistan mukana tai heti niiden valmistuttua. Tässä tapauksessa kyseinen liite, eli hyötykäyttöasemaa koskeva oikaisuvaatimus, on toimitettu hallituksen jäsenille kokousta edeltävänä päivänä ja se on ollut saatavilla kaikille kokoukseen osallistuneille asianmukaisesti myös kokouksessa.

Lopuksi

Evijärven kunnan hallintosäännön § 18 kohta 10 mukaan päätäntävalta yli 75 000 euron hankinnoissa kuuluu kunnanhallitukselle. Päätöksenteko on tapahtunut oikein ja oikeassa järjestyksessä. Kunnanhallitus ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä käyttänyt väärin harkintavaltaansa eikä päätös ole muiltakaan osin lainvastainen.

Edellä lausunnossa esitettyihin perusteluihin viitaten, hyötykäyttöaseman uudelleenrakentamista Pukkilantien varteen on valmisteltu huomioiden alueen voimassa olevan kaavamerkinnän muuttaminen, alueen maaperän puhdistamisen tarve, fyysiset vaikutukset lähialueen muuhun rakennettuun infraan ja rakennuskantaan.

Ratkaisulla sijoittaa hyötykäyttöasema väliaikaisesti toisaalle estetään peruuttamattomien haittojen syntyminen Pukkilantien varteen suunnitteilla olevalla hyötykäyttöaseman alueella. Kunnanhallitus toteaa, että kuntalaisilla on ollut tarvittava lakiin perustuva mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa hyötykäyttöaseman sijaintipaikasta päättämiseen.

Kunnanhallitus vaatii, että lausunnossa mainituilla perusteilla valitus hylätään eikä toimenpidekieltoa aseteta.